

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Alexētērion id est Historia Pestis

Stengel, Carl

Augustae Vindelicorum, 1614

Cap. V. Sancti etiam homines aliquando ad virtutis probationem peste percussi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49838](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49838)

mani auxiliij remedia insanis vociferationibus postu-
lavit, sed id vnum ac sapius astantes monuit & rogavit,
vt se per litteras Parthenijs sodalibus commendarent,
quibus dictis, *tam diu brachijs extensis ante Christum*
cruci suffixum perstitit, & sique dum tandem ex hac mortali,
ad illam immortalem vitam excederet. Qua eius mor-
te qui aderant non solum viuere didicerunt, sed etiam
scriptis ad Bruntrütanos sodales litteris testati sunt,
cum admirabili sua patientia, animi fortitudine, pieta-
teque plane singulari omnes maximopere excitasse per-
mouisseque.

SANCTI ETIAM HOMINES
ALIQUANDO, AD VIRTUTIS
probationem, peste per-
cussi.

CAPVT V.

Ceculta esse & inscrutabilia DEI iudicia,
sæpenumerò sacrarum litterarum testantur
monumenta, hinc pestiferam illam luem,
de qua agimus, non semper grassari in im-
probos & peccatores, sed etiam aliquando, DEO sic
agente, ad accuratam *Virtutis probationem*, in iustos 16. causa
& sanctos homines subsequens declarabit narratio.
Ac primum Simeon Metaphrastes tradit id de S. Eu-

Apud Su.
tom. 6. 2.
die Non.

Iaco. 1.

Beda li
Hi. An.
4. c. 7. 8.
9. & 10.

Eccles. 3

Lues
graftatur

stachio Romani primùm exercitus Duce, ac postmo-
dum clarissimo Martyre, sequentibus verbis: *Non
multi dies praterierant, & domum Ducis repente inua-
dit pestis, qua ab initio quidem seruos & ancillas d. pas-
cens, totam quidem domum reddidit vacuam famulis: de-
indè autem serpens, aggreditur omnes equos, & mulos, &
boves, & exedit omnes eorum greges, adeo ut breui omnis
eius brutorum animantium possessio funditus interierit.
Hoc autem praclarum par decertatorum intelligit quidem
hoc esse principium & proamium tentationum: ferebat ve-
rò forti animo, parens sapienti Iacobo, qui in sua epistola,
iubet nos omnes existimare gaudium, quando in varias
inciderimus tentationes. Causa autem: quod pro-
batio, inquit, fidei operatur tolerantiam. Ferebant
ergò forti & generoso animo ea, qua inferebantur. Hoc
autem solum petebant, ne eos desereret gratia tolerantia
benignè adspiciens.*

Asserit item venerabilis Beda, sanctissimum Epi-
scopum Ceaddam pestifera lue, ex hac vita subtractum
anno 672. sequentibus verbis: *Cum in illa provincia,
Merciorum scilicet, cui dictus Ceadda Episcopus da-
tus erat) duobus annis ac dimidio Ecclesiam gloriosissi-
mè rexisset, affuit, superno dispensante iudicio, tempus de
quo loquitur Ecclesiastes: Quia tempus mittendi lapides,
& tempus colligendi. Superuenit namque clades diui-
nitùs missa, qua per mortem carnis viuos Ecclesia lapides
de terrenis sedibus ad aedificium caeleste transferret. Per-
git dicere de vita & ad Deum transitu eiusdem Episco-
pi, qui dicto anno contigit sexto nonas Martias: deq;
magni meriti viro, Ouino monacho multa habet, plu-
raque etiam de nonnullis sanctis virginibus monasti-
cam vitam agentibus sub sancta Eldiburga Abbatissa
tunc ex hac vita ad Deum receptis, ipsiusque Eldibur-
gæ ex hac vita migratione, signis caelestibus earumdem
sanctitate omnibus testata: quæ tu consulas.*

Rursum anno Christi 681. graui fame ac peste

laboratum

laboratum in Anglia, testatur Beda, cum id contigisse tradat tres post annos ab apparitione cometa illius, qui mensibus tribus perdurauit, vt ex eodem auctore colligitur, qui hæc habet post alia quæ ad famem spectant: *Euangelizans autem genti Episcopus Wilfridus, non solum eam ab arumna perpetua damnationis, Verum & à clade infanda temporalis interitus eripuit: siquidem tribus annis ante aduentum eius in prouinciam, nulla illis in locis pluuia ceciderat: Unde & fames acerbissima plebem inuadens, impiâ nece prostrauit. Denique fertur, quia sæpe quadraginta simul aut quinquaginta homines in mediâ macerati procederent ad præcipitium aliquod, siue ripam maris, & iunctis miserè manibus pariter omnes aut ruinâ perituri aut fluctibus absorbendi deciderent. Verû ipsa die quo baptisma fidei gens suscepit illa, descendit pluuia serena & copiosa, refluoruit terra, redijtq; viridantibus aruis annus letus & frugifer.*

Quod verò ad lucem pertinet, quæ ex more famem secuta est, idem Beda quomodo ab ea liberati sint serui Dei, narrat verbis istis: *Eodem sermè tempore, quo ipsa prouincia nomen Christi suscepit, multas Britannia prouincias mortalitas seuâ corripiebat: quæ cum præfatum quoque monasterium, cui tunc regendo reuerendissimus ac religiosissimus Christi sacerdos vocabulo Eappa præfuit, nutu diuinæ dispensationis attingeret, mulrique siue de his qui cum Antistite illo venerant, siue de illis qui de eadem prouincia Saxonum nuper ad fidem fuerant vocati, passim de hac vita raperentur, & isum est fratribus triduanum ieiunium agere, & diuinam suppliciter obsecrare clementiam, Et misericordiam sibi dignaretur impendere, siue periclitantes hoc morbo à præsentis morte liberaret, seu raptos è mundo à perpetuâ animæ damnatione seruaret. Erat tunc temporis in eodem monasterio puerulus quidam de natione Saxonum nuper vocatus ad fidem, qui eadem tactus infirmitate, non pauco tempore recubans in lectulo iacebat. Cum ergo secunda memoratis*

ieiunij

Bed. l. 4.

c. 13.

17. Causa

Bed. eod.

li. c. 12.

Fames
ingens
in Anglia

Bed. l. 4.

c. 14.

Pestis in
Anglia.

ieiunij ac supplicationum dies ageretur, contigit forte ipsum puerum hora ferme secunda diei, in loco in quo ager iacebat, solum inueniri. Cui diuina dispensatione subito beatissimi Apostolorum Principes dignati sunt apparere: Erat enim puer multum simplicis ac mansueti animi, sincer. quo deuotione sacramenta fidei, qua susceperat, seruans.

Nuntiū
diuinum
de salute
Monachorum.

Salutantes ergo illum uerbis piissimis Apostoli dicebant: Noli timere, fili, mortem pro qua sollicitus es: non enim te hodierna die ad caelestia regna sumus perducturi: sed primum expectare habes, donec Missa celebrentur, ac uatico Dominici corporis ac sanguinis accepto, sic infirmitate simul & morte absolutus ad aeterna in caelis gaudia subleue- ris. Clama ergo ad te Presbyterum Eappam, & dicito illi, quia Dominus exaudiuit preces uestras, & deuotionem ac ieiunia propitius aspexit: neq; aliquis de hoc monasterio, siue de adiacentibus ei possessiunculis, hac clade ultra moriturus est: sed omnes qui alicubi de uestris hac agritudine laborant, resurrecturi a languore ad pristinam sunt sospitatem recuperandi, praeter te solum, qui hodierna es die liberandus a morte, & ad uisionem Domini Christi, cui fideliter seruisti, perducendus in caelum: quod diuina uobis misericordia per intercessionem religiosi ac Deo dilecti Regis Osualdi, qui quondam genti Nordanhumborum & regni temporalis autoritate, & Christiana pietatis, qua ad regnū perenne ducit, deuotione sublimiter praefuit, conferre dignata est: hac enim die idem Rex ab infidelibus in bello corporaliter extinctus, mox ad sempiterna animarum gaudia assumptus in caelum, & electorum est sociatus agminibus. Querant in suis codicibus, in quibus defunctorum est adnotata depositio, & inuenient illum hac (ut diximus) die raptum esse de seculo. Celebrent ergo Missas per cuncta Monasteria oratoria huius siue pro gratiarum actione exaudita sua deprecationis, siue etiam in memoriam praefati Regis Osualdi, qui quondam ipsorum genti praerat, ideoque pro eis quasi pro sua gentis aduenis suppliciter orabat ad Dominum: & cunctis conuenientibus ad Ecclesiam fratribus, com-

munificent

munificent omnes sacrificiis caelestibus, ita soluto ieiunio corpus quoque suis reficiant alimentis.

Quae Verba cum omnia Vocato ad se Presbytero narrasset, interrogauit eum sollicitus, quales essent habitu, & specie Viri, qui sibi apparuissent. Respondit. Praclari omnino habitu & Vultu erant latissimi ac pulcherrimi, quales numquam ante videram, neque aliquos hominum tanti decoris ac Venustatis esse posse credebam. Vnus quidem attonsus erat sicut clericus, alius barbam habebat prolixam, dicebantque quod vnus eorum Petrus, alius Vocaretur Paulus, & si essent ministri Domini & Saluatoris nostri IESU Christi ad tuitionem nostri monasterii missi ab ipso de caelis. Credit ergo Verbis pueri presbyter, & st itim egressus requisit in Annali suo, & inuenit eadem ipsa die Osuualdum Regem fuisse peremptum. Vocatisque fratribus, parare prandium, Missas fieri, atque omnes communicare more solito praecepit; simul & infirmanti puero de eodem sacrificio Dominica oblationis pariculum deferri mandauit. Quibus ita gestis, non multo post, eadem ipsa die puer defunctus est, suaque morte probauit, Vera fuisse Verba, qua ab Apostolis Christi audierat. Sed & hoc Verbis eius testimonium perhibuit, quod nemo prater ipsum tempore illa ex eodem est monasterio raptus de mundo. Ex qua primum visione multi qui haec audire potuerunt, & ad exorandum in aduersis diuinam clementiam, & ad salutaria ieiuniorum remedia subeunda sunt mirabiliter accensi. Et ex eo tempore non solum in eodem monasterio, sed & in plerisque locis aliis cepit annuatim eiusdem Regis ac militis Christi natalitius dies Missarum celebratione Venerari. Haec Beda.

Petrus &
Paulus in
visione
cogniti.

Fuerunt eodem pestis tempore aliae complures emissae caelitum visiones ostensae corde puris Dei seruis, quae cuncta quasi imbrem super plantatam recens Ecclesiam ad eam multiplicandam Deus concedere voluit, quae & scriptis fideliter posteris tradi ad excitandam fidelium tepelcentium pietatem aequè concessit; ex quibus Beda ipse descripsit, nosque ex multis hinc ea

ex

Bed. l. 4.
o. 7.

De loco
camere-
rii diui-
nitus de-
monstra-
to.

ex ipso reddamus, quæ eodem libro, cum agit de sanctissima Abbatisſa Edilburga. de ipsius & aliarum ad Deum transitu habet his verbis: *In hoc etenim monasterio plura virtutum sunt signa patrata qua & ad memoriam, adſicationemque ſequentium ab iis qui nouere, deſcripta habentur à multis, è quibus & nos aliqua hiſtoria noſtra Eccleſiaſtica inferere cui auimus. Cum tempeſtas ſape dicta cladis late cuncta depopulans, etiam partem monaſterii huius illã, quã viri tenebantur, inuaſiſſet, & paſſim quotidie raperentur ad Dominum; ſolicitã mater congregationis, quã horã etiam monaſterij partem, quã ancillarum Dei caterua à virorum erat ſecreta contubernio, eadem plaga tangeret, crebrius in conuentu ſororum perquirere capit, quo loco in monaſterio corpora ſua poni & cameterium fieri vellent, cum eas eodem quo ceteros exterminio raptari è mundo contingeret.*

Cumque nihil certi reſponſi, tamen ſi ſapius inquirens, à ſororibus accepſſet: accepit ipſa cum omnibus certiffimum ſuperna prouiſionis reſponſum. Cum enim nocte quadam, expletis matutina laudis pſalmodiis, egreſſa de oratorio, famula Chriſti ad ſepulchra fratrum, qui eas ex hac luce præceſſerant, ſolitas Domino laudes decantarent: ecce ſubito lux emiſſa cœlitus, & eluti lint cum magnum venit ſuper omnes; tantoque eas ſtupore perculit: & etiam canticum, quod canebant, tremefacta intermitterent. Ipſe autem ſplendor emiſſa lucis comparatione Sol meridianaſ videri poſſet obſcurus, non multò poſt illo eleuatus de loco, in meridianam monaſterij partem, hoc eſt, ad occidentem oratorii ſeceſſit, ibique aliquandiu remoratus, & ea loca operiens, ſic videntibus cunctis, ad cœli ſe alta ſubduxit, & nulli eſſet dubium, quin ipſa lux, qua animas famularum Chriſti eſſet ductura & ſuſceptura in cœlis, etiam corporibus earum locum, in quo requieſtura & diem reſurrectionis eſſent expectatura, monſtraret. Cuius radius lucis tantus extitit, & quidam de fratribus ſenſor, qui in ipſa hora in oratorio eorum cum a

lio iuniorē positus fuerat, referret quod mane ingressi per
rimas ostiorum & fenestrarum radij lucis omnem diurni
luminis viderentur superare fulgorem. hæc de visione
indicante locum cæmeterij construendi: quibus signifi-
ficatum diuinitus fait, quod et si *Domini est terra* & *plenitudo eius*,
& in manu eius omnes fines terræ, & ubicunque sepulti fideles sint,
in manu Dei sunt ossa eorum: peculiari tamen ipsum membra sui corporis
prosequi curâ ac prouidentia, monereque proinde mortales,
eodem pio cultu venerari debere sacros cineres, quorum locum desuper
tanto fulgore ipsa dignata est Diuinitas illustrare. Subijcit his Beda
alia de sanctis virginibus & mortalibus erutis, ac demum de ipsa
Aldiburga ex eadem lue perempta, atque in cœlum vnâ cum illis ad Deum
perducta: quæ cuncta nos breuitatis gratiâ præmittimus; tu loco citato
ipsū poteris auctorem consulere.

Non absque te videtur hæc subiungenda esse sententia D. Cypriani, qua cum debiles nititur excitare ad
tolerantiam & contemptum humanæ vitæ amore cælestis, tum etiam angusti pectoris homines qui offenderentur,
quod debitum Gentilium crudelitati supplicium, Christianos quoque pertingeret; his alloquitur
verbis: *Monet quosdam, quod sit nobis cum ceteris mortalitas ista communis.* Quid enim nobis in hoc
mundo non commune cum ceteris, quando adhuc secundum legem prima natiuitatis manet caro ista
communis? & post aliqua. *Quin immo si qua conditione, qua lege crediderit Christianus noscat, & teneat: sciet, plus sibi, quam ceteris in hoc seculo laborandum, cuius magis sit cum diaboli impugnatione luctandum.* Sed quam dispar accideret vtrisque hæc quæ eiusdem cladis videretur Gentilibus ac Christianis collata æqua mensura, post multa declarat sic dicens: *Multi ex nostris in hac mortalitate moriuntur; hoc est: Multi ex nostris de seculo liberantur.* *Mortalitas ista ut Iudæis & Gentilibus*

¶ Chri.

& Christi hostibus pestis est: ita Dei seruis salutaris excessus est. & paulo inferius. *Improbi & ingrati sumus, fratres dilectissimi, ad diuina beneficia: nec quid nobis conferatur, agnoscimus. Excedunt ecce in pace tuta cum gloria sua Virgines, venientis Antichristi minas & corruptelas & lupanaria non timentes: pueri periculum lubrica aetatis euadunt, ad continentia atque innocentia primum feliciter perueniunt: tormenta iam non timet delicata matrona, metum persecutionis, & manus, cruciatuque carnificis moriendi celeritate lucrata. Pauore mortalitatis & temporis accenduntur tepidi: constringuntur remissi: excitantur ignaui: desertores compelluntur, ut redeant: Gentiles coguntur, ut credant. Annumerat & alia multa quae ex ea peste Christianis in compendium cederent.*

S. SEBASTIANI SPECIALE, PATROCINIUM, CVM ALIIS HISTORIIS notatu dignis,

CAPVT VI.

18. *Causa*

*Paul. dia
li. 6. ca. 5.*

Nno incarnati verbi 680. mense Iulio post Luna eclipsim pestis ingens vastauit urbem & alias nonnullas Italiae ciuitates; de qua ista habet Paulus diaconus: *His temporibus per indictionem octauam Luna eclipsim passa est. Solis quoque eclipsim eodem penè tempore hora disci quasi*

deci